

Regional utvecklingsstrategi 2035

LRF Halland har beretts möjlighet att lämna synpunkter på remissen Regional utvecklingsstrategi 2035 för Halland och vi redovisar härmed vårt yttrande.

LRF Halland företräder 6500 medlemmar i regionen varav ett stort antal driver företag i de gröna näringarna. Vi ser positivt på framtiden eftersom vi vet att våra varor och tjänster kommer att bli allt mer eftertraktade i en tid där hållbarhet är ett nyckelord. En framtid med en biobaserad ekonomi utgår från ett aktivt jord- och skogsbruk och där har vi alla förutsättningar att lyckas.

Vi tycker utgångspunkterna i remissen är bra. Perspektiven inkludering i form av fokus på fler självförsörjande invånare, utveckla tilliten mellan samhället och den enskilda medborgaren samt kraven på offentlig sektor att mer efterlikna privat sektor i arbetsätt känns viktiga och vi bejakar detta synsätt. Materialet är dock ganska digert och innehåller en hel del upprepningar, vilket kan upplevas tungläst och inte färdigarbetat.

Ur vårt perspektiv är det några delar av strategin som är viktigare än andra utifrån de verksamheter våra medlemmar bedriver och vi kommer därför koncentrera oss på att kommentera dessa.

Stärka en hållbar närmiljö och en attraktiv livsmiljö i hela Halland

Under denna rubrik återfinns resonemang om biologisk mångfald, klimatomställning och förhållandet mellan stad och land, bland mycket annat. När det gäller biologisk mångfald i odlingslandskapet är betande djur oöverträffade som leverantör och det största hotet mot biologisk mångfald i denna typ av landskap är ett minskat antal betande djur. Här är det viktigt att de offentliga verksamheterna bidrar i sina upphandlingsförfaranden. De offentliga inköpen utgör förvisso en relativt liten volym, men svenskt lamm- och nötkött i de offentliga måltiderna ett mycket viktigt ställningstagande och en betydelsefull signal till både konsumenter och producenter.

Ett annat område där det offentliga kan utgöra både signal och sporre är användningen av förnybara drivmedel. Här hade vi också önskat att regionen och kommunerna ställde krav i sina upphandlingar för att ge en stark push till produktion av biodrivmedel i länet, att visa för allmänheten att det absolut går att köra fossilfritt och att genom den ökade efterfrågan ge underlag för infrastrukturen kring både biodrivmedel och elektrifiering. Om Halland ska bli den bästa livsplatsen behöver vi gå före inom flera områden.

I anslutning till resonemanget om förnybara drivmedel tycker vi det är synd att inte bioekonomins innovationskraft nämns specifikt som en förutsättning för hållbar tillväxt. Detta inte minst med tanke på hur den cirkulära ekonomin står inför ett genombrott till 2035. Det pågår oerhört mycket spännande utvecklingsarbete för helt nya användningsområden av den gröna cellen, till exempel på Värö bruk i samarbete med akademien.

Halland har unika förutsättningar för en attraktiv livsmiljö med sin geografi, som representerar nästan alla Sveriges naturtyper. Vi har flera växande städer samt i nord-sydlig riktning pulsådor för både väg- och tågtrafik. Från LRFs sida vill vi understryka vikten av livsmiljön i hela Halland. Det måste finnas samhällsservice där människor väljer att bo och vi ska vara rädda om den närhet vi har mellan stad och land.

Det gröna näringslivet utmärker sig genom att vara platsbundet och våra företag har behov av infrastruktur i form av fungerande vägnät och bredband. Våra transporter är tunga och uppkommer på varje enskild plats i hela Halland. Det är dessutom en transportintensiv bransch och behovet finns

24/7/365. Trafikverket uttrycker själva att det mindre vägnätet är nedprioriterat under planperioden fram till 2029 vilket oroar oss. Vi får inte heller låta bredbandsutbyggnaden stanna av.

Konsekvenser

I ett strategiarbete behöver man både tänka framåt i "vem gör vad" och hur förutsättningar skapas för att förändring ska komma till stånd. Men man måste också stanna upp och reflektera kring vilka konsekvenser förändringarna och visionerna får. Det finns risker att hamna i ett segregerat läge där några utvalda bestämmer och några andra – utförarna – förlorar sitt inflytande. Här är det viktigt att vara lyhörd och faktiskt fundera över vilka beslut som leder var samt vem som ska ansvara för att förändring ska ske.

Vi får heller inte glömma att mycket arbete är gjort och att vi i många hänseenden är på rätt väg. Ett exempel är frågan om vatten som nämns i strategin. Vi vågar påstå att det är flera decennier sen vattnet var så rent som det är idag i Halland. Det betyder inte att vi ska återgå till att smutsa ner det, men vi ska vara stolta över vad vi åstadkommit och lyfta dessa goda exempel för att inspirera till möjligheter inom andra områden. Hårt arbete får ofta goda konsekvenser.

Slutligen en kommentar om begreppet "självförsörjningsgrad" som nämns på flera ställen i dokumentet. Vi har en av riksdagen beslutad Livsmedelsstrategi för Sverige sedan snart fyra år tillbaka. I denna är inte ett av målen en "ökad självförsörjningsgrad" utan en ökad produktion av livsmedel, vilket är en helt annan sak. Vi ska producera det våra lokala och regionala förutsättningar har bäst potential för och detta kan mycket väl utgöra betydligt mer än 100% av åtgången i närområdet. I Halland överstiger produktionen av kött, mjölk, spannmål, oljeväxter och många grönsaker till exempel avsevärt mycket mer än hallänningarnas behov, och på andra platser får man producera sådant som vi inte kan – till exempel mango och kaffe. Det är snarare *mer halländsk mat för världen* som ska vara inriktningen utifrån våra goda naturliga förutsättningar att just bruka utan att förbruka.

Anders Richardsson
Ordförande LRF Halland